

YSO ja MARC21 esimerkkejä

Viralliset formaattisivut: [MARC 21 -etusivu](#) | [Bibliografiset tiedot](#) | [Asiasanakentät \(6XX\)](#)

Luonnoksia esimerkeiksi YSON käytöstä MARC21 tietueissa

HUOM! nämä ovat projektissa laadittuja ehdotuksia eikä niitä ole vielä vahvistettu varsinaisiin ohjeisiin ja formaattien esimerkeiksi

<http://marc21.kansalliskirjasto.fi/bib/3XX.htm> - 388 Luomisaika (T)

Aika-merkinnät odottavat tulossa olevan uuden standardin mukaista ohjeistusta. Kun ysa:n käytöstä on luovuttu, käytetään toistaiseksi yso/fin tunnistetta ilman 0-osakenttää

YSA	YSO
388 2# \$a 1950-luku \$2 ysa	388 2# \$a 1950-luku \$2 yso/fin

<http://marc21.kansalliskirjasto.fi/bib/53X-58X.htm> - 567 Huomautus metodologiasta (T)

YSA	YSO
567 ## \$b tapaustutkimus \$2 ysa	567 ## \$b tapaustutkimus \$2 yso/fin \$0 http://www.yso.fi/onto/yso/p10982

<http://marc21.kansalliskirjasto.fi/bib/6XX.htm> - Asiasanakentät (6XX)

648 - Aikaa ilmaiseva termi asiasanana

Aika-merkinnät odottavat tulossa olevan uuden standardin mukaista ohjeistusta. Kun ysa:n käytöstä on luovuttu, käytetään toistaiseksi yso/fin tunnistetta ilman 0-osakenttää

648 YSA/Allärs	YSO
648 #7 \$a 1900-luku \$2 ysa	648 #7 \$a 1900-luku \$2 yso/fin
648 #7 \$a 1860-talet \$2 allars	648 #7 \$a 1860-luku \$2 yso/swe
648 #7 \$a 1920-1970 \$2 ysa	648 #7 \$a 1920-1970 \$2 yso/fin

650 - KONTROLLOIDUN ASIASANASTON ASIASANA (T)

YSO:ssa ei käytetä ketjutusta.

YSA (+Musa) ja ALLÄRS	YSO
650 #7 \$a kirjastot \$x atk-järjestelmät \$2 ysa	650 #7 \$a kirjastot \$2 yso/fin \$0 http://www.yso.fi/onto/yso/p2787 650 #7 \$a atk-järjestelmät \$2 yso/fin \$0 http://www.yso.fi/onto/yso/p14105
650 #7 \$a taloushistoria \$z Pohjoismaat \$y 1700-luku \$y 1800-luku \$2 ysa	648 #7 \$a 1700-luku \$2 yso/fin 648 #7 \$a 1800-luku \$2 yso/fin 650 #7 \$a taloushistoria \$2 yso/fin \$0 http://www.yso.fi/onto/yso/p17789 651 #7 \$a Pohjoismaat \$2 yso/fin \$0 http://www.yso.fi/onto/yso/p94350
650 #7 \$a katt \$x djurbeteende \$2 allars	650 #7 \$a katt \$2 yso/swe \$0 http://www.yso.fi/onto/yso/p19378 650 #7 \$a djurbeteende \$2 yso/swe \$0 http://www.yso.fi/onto/yso/p18481

650 #7 #a viihdemusiikki #z Suomi #y 2000-2009 #2 ysa	<i>Kun kyseessä on kirja tai artikkeli, joka käsittelee suomalaista musiikkia:</i> 648 #7 #a 2000-2009 #2 yso/fin 650 #7 #a viihdemusiikki #2 yso/fin #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p8434 651 #7 #a Suomi #2 yso/fin #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p94426 <i>Kun kyseessä on nuotti, äänite tai video:</i> 370 ## #g Suomi #2 yso/fin #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p94426 388 1# #a 2000-2009 #2 yso/fin 655 #7 #a viihdemusiikki #2 slm/fin #0 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s421
650 #7 #a Titanic (laiva) #2 ysa	610 24 #a Titanic (laiva) (huom. termiä ei löydy YSAsta eikä YSO:sta)
650 #7 #a Finlandia-talo #2 ysa	650 #7 #a Finlandia-talo #2 yso/fin #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p15419
650 #7 #a olympialaiset #z Yhdysvallat #z Los Angeles #y 1984 #2 ysa	648 #7 #a 1984 #2 fast 650 #7 #a olympialaiset #2 yso/fin #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p7930 651 #7 #a Yhdysvallat #2 yso/fin #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p105078 651 #7 #a Los Angeles #2 yso/fin #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p107719

651 - MAANTIETEELLINEN NIMI ASIASANANA (T)

YSA/Allärs	YSO
651 #7 #a Ranska #2 ysa	651 #7 #a Ranska #2 yso/fin #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p104968
651 #7 #a Frankrike #2 allars	651 #7 #a Frankrike #2 yso/swe #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p104968
651 #7 #a Ilomantsi #z Möhkö #2 ysa	651 #7 #a Möhkö (Ilomantsi) #2 yso/fin #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p132576

655 - AINEISTON LAJITYYPPI/MUOTO HAKUTERMINÄ (T)

Tässä kentässä käytetään SLM sanastoa

Vanha	SLM
655 #7 #a oppikirjat #2 ysa	655 #7 #a oppikirjat #2 slm/fin #0 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s633
655 #7 #a rikoskirjallisuus #2 ysa	655 #7 #a rikoskirjallisuus #2 slm/fin #0 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s911
655 #7 #a sarjakuvat #2 ysa	655 #7 #a sarjakuvat #2 slm/fin #0 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s356
655 #7 #a statistik #2 allars	655 #7 #a statistik #2 slm/swe #0 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s276
655 #7 #a tilastot #2 ysa	655 #7 #a tilastot #2 slm/fin #0 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s276

656 - AMMATTI HAKUTERMINÄ (T)

Kenttä ei ole käytössä Melindassa

YSA/Allärs	YSO
656 #7 #a kuvaamataidonopettajat #2 ysa	656 #7 #a kuvaamataidonopettajat #2 yso/fin #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p7705
656 #7 #a informaattikot #2 ysa	656 #7 #a informaattikot #2 yso/fin #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p3249

Musiikkiaineistojen RDA kuvailuohje

6. Fyysisen kuvailun jne. kentät (3XX)

370 PAIKKAMERKINTÖ (T)

YSA/Allärs	YSO
370 ## #g Suomi #2 ysa	370 ## #g Suomi #2 yso/fin #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p94426
370 ## #g Venäjä #2 ysa	370 ## #g Venäjä #2 yso/fin #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p94479

388 LUOMISAIKA (T)

Kun YSA:n käytöstä luovutaan eikä uutta standardia ole vielä vahvistettu, käytetään yso/fin tunnistetta ilman 0-osakenttää

YSA/Allärs	YSO
046 ## #k 1994 388 1# #a 1990-talet #2 allars (1990-luvulla sävelletty teos)	046 ## #k 1994 388 1# #a 1990-talet #2 yso/swe
388 1# #a 2000-2009 #2 ysa (vuonna 2004 äänitetty ja julkaistu ekspressio)	388 1# #a 2000-2009 #2 yso/fin

9. Asiasanakentät (6XX)#9.Asiasanakent%C3%A4t(6XX)-650

650 KONTROLLOIDUN ASIASANASTON ASIASANA (T)

Nykyinen	Ehdotus (J. Saarikko:)
Emotietueessa asiasanoilla luon-nehditaan julkaisukokonaisuuden, sen pääosan tai tärkeimpien osa-alueiden sisältöä. Yksit-täisilleosakohteille voidaan antaa omia asiasanoja, varsinkin jos laajem-massa kokoelmassa on vain jokin kappale, johon ko. asiasana so-veltuu (esim. elokuvamu-siikki). Laajat teokset, kuten sinfoniat, asiasanoitetaan myös osakohteittain. Taidemusiikin kokoelmat, joissa musiikin laji saattaa vaihdella, asiasanoitetaan osakohteiden tasolla.	Emotietueessa asiasanoilla luon-nehditaan julkaisukokonaisuuden, sen pääosan tai tärkeimpien osa-alueiden aihetta. Soitinkokoonpanot kuvataan kentässä 382 käyttämällä Seko-sanaston termejä. Yksit-täisilleosakohteille voidaan antaa omia asiasanoja, varsinkin jos laajem-massa kokoelmassa on vain jokin kappale, johon ko. asiasana so-veltuu (esim. vuodenajat). Laajat teokset, kuten sinfoniat, asiasanoitetaan myös osakohteittain. Taidemusiikin kokoelmat, joissa musiikin aihe saattaa vaihdella, asiasanoitetaan osakohteiden tasolla. Musiikin laji talletetaan kenttään 655.

YSO-sanaston käsitteitä ei ketjuteta.

Nykyinen	Ehdotus (J.Saarikko)
Usein esiintyvät asiasanat ketju-tetaan paikan ja ajan määreillä. Nuottijulkaisuissa paikanmääreillä kuvataan kappa-leiden/teos-ten alkuperämaata, riippu-matta siitä minkä kielinen ko. nuottijulkaisu on. Äänitteissä esittäjien ja esitetyn musiikin paikan- ja ajanmääreet saattavat olla keskenään erilaisia. Aikamääreinä käytetään vuosikymmeniä tai vuosisatoja. Tarvittaessa toistetaan koko kenttää, ei osakenttää #y. Asiasanoituksessa sovelletaan Musiikin asiasanastoa (MUSA). Tarvittaessa tätä täydennetään Yleisellä suomalaisella asiasanastolla (YSA). Jos asiasanaketjussa on sovellettu molempia asiasanastoja, ensimmäinen asiasana eli päätermi määrää osakenttään #2 tallennettavan asiasanaston lyhenteen.	Nuottijulkaisuissa kappa-leiden/teos-ten alkuperämaa kirjataan kenttään 370 riippu-matta siitä minkä kielinen ko. nuottijulkaisu on. Kun aika on aiheena, se kirjataan kenttään 648. Äänitteissä esittäjien ja esitetyn musiikin paikan- ja ajanmääreet saattavat olla keskenään erilaisia. Aikamääreinä käytetään vuosikymmeniä tai vuosisatoja. Aikamääre kirjataan kenttään 388. Tarvittaessa toistetaan kenttää 388. Kun paikka on kuvattavan teoksen aiheena, se merkitään kenttään 651. Teoksen aiheen asiasanoituksessa sovelletaan YSO:a. Sanastotunnus valitaan termin kielen mukaan joko yso/fin tai yso/swe. 0-osakenttään merkitään aina käsitteen URI tunniste.

YSA/Allärs (sis. Musa/Cilla)	YSO
------------------------------	-----

650 #7 #a sinfoniat #z Suomi #y 1990-luku #2 musa 650 #7 #a sinfoniset runot #z Saksa #y 1890-luku #2 musa 650 #7 #a orkesterimusiikki #z Saksa #y 1890-luku #2 musa 650 #7 #a orkesterimusiikki #x jousiorkesterit #z Saksa #y 1800-luku #2 musa 650 #7 #a orkesterimusiikki #x jousiorkesterit #z Saksa #y 1900-1909 #2 musa 650 #7 #a sonaatit #x piano #z Suomi #y 2000-2009 #2 musa 650 #7 #a duot #x piano (2) #z Alankomaat #y 1950-luku #2 musa (kaksi pianoa, kaksi soittajaa) 650 #7 #a duot #x piano #z Iso-Britannia #y 1830-luku #2 musa (yksi piano, kaksi soittajaa) 650 #7 #a kvintetot #x yhtyeet #z Suomi #y 2000-2009 #2 musa 650 #7 #a kamarimusiikki #z Suomi #y 2000-2009 #2 musa 650 #7 #a tekno #z Suomi #y 2000-2009 #2 musa 650 #7 #a elektroninen populaarimusiikki #x tekno #z Suomi #y 2000-2009 #2 musa 650 #7 #a liturginen musiikki #2 musa 650 #7 #a kuoromusiikki #x sekakuorot #z Yhdysvallat #y 1970-luku #2 musa 650 #7 #a liturginen musiikki #x keskiaika #2 musa 650 #7 #a gregoriaaninen laulu #x keskiaika #2 musa 240 10 #a Pelimannit, #n op1; #o sovitettu, jousiorkesteri 382 01 #a piano 500 ## #a Musiikin esityskokoonpano: jousiorkesteri. 650 #7 #a piano #x sovitukset #2 musa 650 #7 #a sovitukset #x jousiorkesterit #2 musa 650 #7 #a orkesterimusiikki #x jousiorkesterit #z Suomi #y 1950-luku #2 musa	Oheiset 650-kentän esimerkit eivät kuvaa teoksen aihetta. Esimerkkejä vastaava sisältö talletaan seuraaviin kenttiin: #a osakenttä: • 382 esityskokoonpano, sanastona SEKO TAI • 655 laji- ja muototyyppi, sanastona SLM #x osakenttä • 382 esityskokoonpano, sanastona SEKO TAI • 655 laji- ja muototyyppi, sanastona SLM #z osakenttä: • 370 luontipaikka, sanastona YSO-PAIKAT #y osakenttä: • 388 luontiaika, sanastona YSO
650 #7 #a rock #z Suomi #y 1990-luku #2 musa	EXPERIMENTAL - seuraavaa ei ole testattu: MARC21 formaatti tarjoaa mahdollisuuden merkitä toisiinsa liittyvät aikaisemmin ketjutettuna esitetyt kentät linkittämällä ne keskenään osakentän 8 avulla 370 ## #81.2lx #a Suomi #2 yso/fin #0 http://www.yso.fi/onto/yso/p94426 388 #7 #81.3lx #a 1990-luku #2 yso/fin 655 #7 #81.1lx #a rock #2 slm #0 http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:slm:s1186